

Lanseloet van Denemerken

editie P. Leendertz jr.

bron

‘Lanseloet van Denemerken’ In: Instituut voor Nederlandse Lexicologie (samenstelling en redactie), *Cd-rom Middelnederlands*. Sdu Uitgevers/Standaard Uitgeverij, Den Haag/Antwerpen 1998.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_lan001lans01_01/colofon.htm

© 2001 DBNL

**Een abel spel van Lanseloet van Denemerken, hoe hi wert minnende
ene joncfrou, die met sijnder moeder diende.**

Ic bidde gode vanden trone
 En Maria, die maghet scone,
 Dat si ons allen wille bewaren
 Ende in doghden alsoe ghesparen,
 5 Dat wi hemelrike ghewinnen;
 Dies biddic Mariën, der coninghinnen,
 Die een vrouwe es boven al.
 Nu hoert, wat men u spelen sal.
 Hets van enen ridder prinsipael,
 10 Die minde ene joncfrou noyael,
 Hovesch van herten ende reine,
 Maer si was hem te cleine
 Van goede ende oec van gheboert.
 Dies was sijn moeder op hem ghestoert,
 15 Dat hi sine minne soe neder droech.
 Sijn herte altoes in vrouden loech,
 Als hi anesach haer edel lijf;
 Maer sijn moeder, dat felle wijf,
 Hats altoes toren ende nijt
 20 Ende verweet hem te meneger tijt,
 Dat hi hem soe neder daelde;
 Maer hi altoes hem vertaelde
 Met hoveschen worden, als hi wel conste.
 Maer altoes droech hi vriendelijc onste
 25 Der scoender joncfrouwen, heet Sanderijn;
 Si en mochte niet noyaelder sijn,
 Maer si was hem te neder gheboren.
 Dies hadde sijn moeder soe groten toren,
 Dat sijt namaels brachte te werke.
 30 Nu biddic u, dat ghi uwen merke
 Daer an wilt legghen ende versinnen;
 Ic wane, dat ghi noit van minnen
 En hebt ghehoert dies ghelike.
 Nu biddic u allen, arme ende rike,
 35 Dat ghi wilt swighen over al,
 Ende merct, hoet beghinnen sal.

Lanseloet.

Ay god here, hoe mach dit sijn,
 Dat ic die scone Sanderijn
 Aldus met herten hebbe beseten;
 40 Nochtan wert mi verweten
 Van mijnder moeder alle daghe,
 Dat ic mine minne soe neder draghe:

Dies horic menich spitich woort.
 Maer haer minne heeft mi soe doerboert,
 45 Dat icse ghelaten niet en can,
 Ic en moet haer altoes spreken an,
 Als icse metten oghen anescouwe;
 Dies heeft mijn moeder groten rouwe,
 Daer omme soe moet verborghen sijn.
 50 Nu willic hier wachten die vrouwe mijn,
 Onder desen neghelentier:
 Want si sal hier comen scier,
 Dat wetic wel, in desen bogaert.

Sanderijn.

O edel ridder van hogher aert,
 55 God, die alle dinc vermach,
 Die moet u gheven goeden dach,
 Edel ridder van herten vri.

Lanseloet.

O scone maghet, God die si ons bi
 Ende moet u ende mi in doghden sparen,
 60 Ende van allen quaden bewaren,
 Ende sonderlinghe van niders tonghen,
 Alsoe dat niet en werde gesonghen
 Van ons beiden enich quaet.
 O Sanderijn, nu gheeft mi raet;
 65 Mijn herte dat es te male onstelt
 Ende van uwer minnen ghequelt,
 Dat mi kosten sal mijn lijf.
 O Sanderijn, wel scone wijf,
 En machic uus niet gheweldich sijn,
 70 Dat sal mi kosten dleven mijn,
 Ende ewelijc benic verloren.

Sanderijn.

Och edel ridder hoghe gheboren,
 Dat en mach nemmermeer gescien;
 Al eest, dat ic u gerne mach sien,
 75 Ic en ben niet uus ghelijke,
 Ghi sijt mi te mechtich ende te rike,
 Edel ridder, te sine u wijf:
 Daeromme soe moet sijn een blijf,

Al eest, dat ic u met herten minne.
 80 Oec en willic gheens mans vriendinne
 Sijn, die leeft onder des hemels trone:
 Al waer hi een coninc ende spien crone,
 Soe en dadic mi niet te cleine.

Lanseloet.

O scone maghet van herten reine,
 85 Al dadi den wille mijn,
 Uutvercoren Sanderijn,
 En bleve u onvergouden niet.
 Want messelike dinge sijn ghesbiet:
 Ghi mocht noch werden wel mijn vrouwe.
 90 Sijt mijns ghenadich ende blijft ghetrouwe,
 Ende comt met mi in dit casteel,
 Ic sal u gheven een yuweel,
 Ic wane, ghi noit des ghelike en saeght.

Sanderijn.

Neen, edel here, noch benic maeght,
 95 Dies dancic gode vanden trone:
 Al woudi mi gheven te lone
 Dusent merct van goude roet,
 Hoghe baroen, edel ghenoot,
 Nochtan woudic behouden mijn eer,
 100 Lanseloet, hoghe geboren heer,
 Al en benic niet rike van haven
 Noch gheboren van groten maghen,
 Nochtan meinic mi soe te houden,
 Dat ic niet en sal werden gescouden,
 105 Her Lanseloet, enich mans vriendinne,
 Maer ic wille gerne gherechte minne
 Draghen sonder dorpernie.

Lanseloet.

Sanderijn, bider maghet Marie,
 Dorperheit en leggie u niet te voren,
 110 En es nu gheen wijf gheboren
 Op eerde onder des hemels trone
 Soe rike, soe mechtich no soe scone,
 Die mi verhoghen mach dan ghi.
 Och Sanderijn, en seldi mi
 115 Laten dan in dit verdriet?

En sal uus mijns ontfermen niet,
 Dat ic troest van u mochte ontfaen
 Ende ghi met mi wout spelen gaen
 Hier neder in dit groene dal,
 120 Daer die voghelkine maken gescal
 Ende die bloemen staen int groen,
 Scone maghet, sonder mesdoen
 Ende al sonder dorperheit?

Sanderijn.

Her Lanseloet, hets dicke gheseit:
 125 'Bi lichte gheloven es die menege bedrogen,'
 Dats seker waer en niet gheloghen,
 Want hets menechweerf ghesien
 Dat vrouwen oneerlijcheit ghescien,
 Omdat si mans te verre betrouwen,
 130 Dat hem namaels sere berouwen,
 Als die saken waren ghesciet.
 Ic en weten op eerde geboren niet,
 Dien ic soe verre betrouwen soude,
 Ginc ic met hem spelen te woude,
 135 Hi en soude met mi doen sijn gherief.

Lanseloet.

Daertoe hebbic u te lief,
 Sanderijn, wel scone wijf,
 Dat ic onteren soude u lijf,
 Scone maget, al hadicx die macht;
 140 Alsoe en was ic nie bedacht,
 Dat ic u doen soude enege scande.
 Al haddic u in vremen lande,
 Sanderijn uutvercoren,
 Ic soude u dbroet bidden te voren,
 145 Eer ic u hongher hebben liet:
 Bi ridderscape, ic en mesdade u niet,
 Sanderijn, jeghen uwen danc.

Sanderijn.

Her Lanseloet, wi sijn hier te lanc,
 Ons mochte iement horen ofte sien.
 150 Want nyders sijn altoes uut om spien,
 Hoe si iement mochten te scanden bringen.
 Een verrader hadde liever quaet te singhen

Dan goet, want hets sijn nature.
 Nu willen wi scheden in corter ure,
 155 Dat hem niement ane ons en stoet,
 Hoghe baroen, edel ghenoot;
 God ons here moet u bewaren,
 Ende altoes in doghden sparen,
 Waerweert dat ghi u bekeert.

Lanseloet.

160 Ay noch soe blijft mijn herte verseert
 Vander scoender Sanderijne:
 Sine wilt niet doen den wille mine,
 Dies moetic droeven alle mijn dage.
 Wat ic kerme of wat ic claghe,
 165 Sine wilt niet gaen met mi int wout:
 Si mint ere voer enich gout,
 Dat horic wel an haer ghelaet,
 Si leidt enen reinen staet,
 Ende haer herte es soe noyael,
 170 Bi ridderscape, ic woude wael,
 Dat si gheboren waer mijns gelijc,
 Al en waer si niet van haven rijc,
 Ic souder maken af mijn wijf,
 Want si heeft een reine lijf,
 175 Ende haer herte es al vol eren.
 Si en wilt haer niet te mi waert keren,
 Dies lijdt mijn herte rouwe groet.

Sine moeder.

Van Deenmerken Lanseloet,
 Ic hebbe u herde wel horen vriën.
 180 Lanseloet, bider maghet Mariën,
 Dat en can mi verwonderen niet,
 Dat ghi u selven niet bat en besiet,
 Dat ghi u minne soe neder draeght:
 Ghi staet soe weeldelijc en claeght
 185 Om ene die luttel om u gheeft:
 Tfi der scanden dat ghi leeft,
 Dat ghi sout minnen soe nederen wijf!

Lanseloet.

Ach moeder, si heeft soe reine lijf,

- Ende haer herte es alsoe proys,
 190 Ende van live soe gratioys,
 Dat icse emmer minnen moet.
 Mijn herte, dat bert al een geloet,
 Als icse metten oghen anscouwe.
 Lieve moeder, edel vrouwe,
 195 Ic moetse minnen, wat ghesciet.

Sine moeder.

Lanseloet, ic wille, ghi u bat besiet,
 U scone lijf, u hoghe gheboert,
 Ende werct na minen rade voert,
 Ende wilt minnen uus ghelijc.

Lanseloet.

- 200 Sone wetic wijf int kerstenrijc,
 Die ic woude hebben voer Sanderijn.
 Ic woude, si mochte mijn eygen sijn,
 Lieve moeder, bi uwen danc;
 Al ware al die werelt an mi belanc,
 205 Ic woude wel, dat si ware mijn wijf.

Sine moeder.

Scaemt u der scanden, vul keytijf,
 Dat ghi soe neder mint,
 Ende men soe scone joncfrouwen vint
 Van hogher geboert, van groten geslacht.

Lanseloet.

- 210 O lieve moeder, der minnen cracht
 Ansiet hoghe geboert no rijcheit van goede,
 Maer si soect haers gelijc van moede,
 Die beide sijn van énen wesen.
 Ic hebbe dicke wel horen lesen,
 215 Dat die minne soect haers ghelike;
 Al es deen aerm ende die ander rike,
 Die edel minne doet haer werc;
 Gherechte minne en leit gheen merc
 Aen rijcheit noch an grootheit van maghen,
 220 Noch nie en dede te ghenen daghen,

Maer het comt al bi gheluc:
Gheeft die edel minne haer stuc,
Si anesiet ghene hoghe gheboert.

Sine moeder.

O Lanseloet, ende hoe versmoert
225 Soe es u herte ane Sanderijn!
Wildi doen den wille mijn,
Ic salse u doen hebben tuwen wille
Al desen nacht heimelijc, al stille,
Op u camere, her ridder weerd,
230 Ende doet daer mede dat ghi begheert,
Wildi mi ene ghelofte doen.

Lanseloet.

Vrouwe moeder, bi sente Symoen,
Dat ghi begheert, willic u gheloven,
Op dat ic metter maget mach hoven
235 Op mine camere, ic ende si.

Sine moeder.

Lanseloet, gheloefdijt mi
Bi ridderscape ende bi trouwen?
Als ghi met Sanderijn der joncfrouwen
Hebt ghedaen al u ghevoech,
240 Dan seldi segghen: 'ic hebbe uus genoegh,
Sanderijn, ic ben uus nu sat
Ende van herten alsoe mat,
Al haddic seven baken gheten':
Dies en seldi niet vergheten,
245 Ghi selt spreken dese woort,
Ende dan seldi rechtevoert
U van hare keren al den nacht,
Ende ligghen en slapen soete ende sacht,
Sonder spreken, ende swighen al stille.

Lanseloet.

250 O lieve moeder, es dat u wille,
Dat ic spreke dese dorper woort?
Des ghelike en hebbic nie ghehoert:
Wat mach u hier met gheholpen sijn,
Dat ic dit tot Sanderijn

- 255 Spreken soude met minen mont,
 Ende ligghen voert ane als een hont
 Sonder spreken, als een keytijf?
 Wat soude peinsen dat reine wijf,
 Dat ic die dorperheit begonste,
 260 Ende ic haer draghe soe vriendelike onste?
 Dat soude mi doer mijn herte deren.

Sine moeder.

- Lanseloet, dits mijn begheren,
 Seldise hebben in uwer ghewelt,
 Dat ghi mi dit gheloven selt,
 265 Ende volbringhen als goet man.

Lanseloet.

- Vrouwe moeder, doetse mi comen dan:
 Ic sal doen, dat ghi begheert,
 Al eest dat mire herten deert.
 ‘Die meneghe spreect, hi en meines niet’:
 270 Al dier ghelike es mi ghesciet,
 Want al sprekict metten mont,
 Ic en saels niet meinen in minen gront,
 Want ic an hare alder doecht.
 Ic bidde gode den oversten voeght
 275 Dat sijt niet qualijc nemen en moet:
 Si es soe eersam ende soe goet,
 Ende eest dat sijt qualike nemt,
 Soe wert haer herte van mi ontvremt,
 Dan soe blijft mijn herte in pinen staen.

Sine moeder.

- 280 Daer omme soe eest mi al ghedaen,
 Dat ic u beiden sal doen scheden.
 En siedi niet, hoe hi hem soude beleden,
 Ende es die hoechste vanden lande,
 Ende doet hem selven die grote scande,
 285 Dat hi mint soe nederen wijf?
 Hi soudse trouwen, die keytijf,
 Dat horic wel, woudix hem ghestaden,
 Maer ic salt al anders begaden,
 Dat dat nemmermeer en sal sijn.
 290 Waer sidi, scone maghet Sanderijn?
 Ic moet u spreken, comt te mi.

Sanderijn.

Hoghe gheboren vrouwe, dat si:
Nu segt mi, wats u begheert?

Sine moeder.

- Sanderijn, dat mijn herte sere deert,
295 Moetic u claghen minen noet.
Hier es mijn lieve sone Lanseloet,
Es met siecheden sere bevaen:
Hi wert ghister navont alsoe bestaen,
Dat hi noit sint woort en sprac.
300 Ic en weet niet wat hem ghebrac,
Ochte wat dat hem deren mach.
Maer heden merghen, doent was dach,
Gaf hi enen swaren sucht:
Sanderijn, ic hebbe sijns levens ducht,
305 Dies doecht mijn herte grote pijn.
Nu biddic u, scone maget Sanderijn,
Dat ghi wilt gaen te Lanseloet,
Want hi leghet in groter noet,
Dies doecht mijn herte swaer verdriet.

Sanderijn.

- 310 Edel vrouwe, dat ghi ghebiet,
Wert herde gerne van mi ghedaen.
Ic wille vriendelike met u gaen,
Want mi ware leet, mesquame hem iet.

Sine moeder.

- Die hem in tijts wel besiet,
315 Die mach in eren staende bliven.
Al dus soude men een dinxken bedriven,
Om een wijf te bringhen inden stric.
Wie soude dit bat gedaen hebben dan ic?
Want, als die wille es ghedaen,
320 Soe es die minne al vergaen,
Dit es menichweerf ghesciet.

Nu heeft si gheweest met hem in die camere.

Sanderijn.

Ay god, die hem crucen liet,

- Wat valscher wijf es Lanseloets moeder!
 Dies benic nu vele vroeder,
 325 Dan ic gister navont was:
 Si stont mi ene sterke logene en las,
 Dat hi met siecheiden ware bestaen,
 Ende bracht mi inden stric ghevaen,
 Ende heeft mi loghene voer waer getelt,
 330 Ende brachte mi in Lanseloets gewelt,
 Dat mi ewelijc rouwen sal.
 Nochtan deert mi boven al,
 Die worde, die hi sprac die ridder vri,
 Ende keerde sijn anschijn omme van mi,
 335 Al haddic gheweest een stinckende hont.
 Dat hebbic soe vaste in minen gront,
 Ende doet mijnder herten alsoe seer;
 Ic meine, dat hi nemmermeer
 Van mi en weet goet noch quaet:
 340 Ic salt al laten ende gaen mijnder straet
 Dolen in vremden lande.
 Ic bidde gode, dat hi mine scande
 Wille decken, die ic nu hebbe ontfaen
 Want ic hebt sonder danc ghedaen
 345 Dies es mi te moede wee.
 Lanseloet, ghi en siet mi nemmermee:
 Ic wille gaen dolen in dit foreest.
 O vader, sone, heilich gheest,
 Ic bidde u dat ghi bewaert mijn lijf,
 350 Dat ic nemmermeer mans wijf
 Werden en moet te minen scanden,
 Waer ic come in eneghen lande,
 Dat ic moet bliven dat ic si.
 Dies biddic u, moeder ende maget vri,
 355 Fonteine alder suverheit,
 Dat mi nemmeer dorperheit
 Gheen man te voren legghen en moet:
 Dies biddic u, fonteine, der doghden vloet,
 Werde moeder ende maget reine.
 360 Ic sie ginder ene scone fonteine,
 Daer op willic gaen nemen rast:
 Ic hebbe soe langhen tijt ghevast,
 Dat ic hebbe hongher ende dorst,
 Ic hebbe te drinckene soe groten lost,
 365 Dat icx niet langher en can gedragen.

Een ridder.

Nu, wouts god, ic wille varen jaghen,
 Ic bidde gode vanden trone,
 Ende Mariën, der maghet scoene,
 Dat si mi heden bewaren moet,
 370 Ende gratie wil gheven ende spoet,
 Dat ic moet jaghen ende vangen:
 Want seker, ic en vinc in langhen,
 Dies ic mi van rechte scofiere.
 Ic hebbe ghejaghet der dagen viere,
 375 Nochtan en vincic noit conijn.
 Ic scaems mi inder herten mijn,
 Dat minen aerbeit dus blijft verloren.
 Nu willic steken minen horen
 Besien, of mi god beraden mochte.

Nu stect hi den horen.

380 Biden here, die mi ghewrochte,
 Ic sie ginder porren een wilt,
 Daer mijn herte op es ghestilt:
 Ic wane noit man op ghenen dach
 Alsoe sconen wilt en sach
 385 Als ghinder staet op ghene fonteine.
 Ene scone maget ende ene reine,
 Dunct si mi sijn an haer ghedaen.
 Ay god here, mochtic die ghevaen,
 Soe en ware minen aerbeit niet verloren!
 390 Noch willic steken minen horen
 Ende besien, hoe si haer stellen sal.

Noch stect hi den horen.

Ay god, die here es boven al,
 Die moet mi gheven avonture,
 Dat ic die scone creature
 395 Ghecrichen moet te minen wille.
 O scone maget, nu staet al stille,
 Ghi moet mijn ghevanghen sijn.
 Ic hebbe u liever dan een everzwijn,
 Al waert van finen goude gewracht.
 400 Ic dancke gode der scoender jacht,
 Dat ic heden merghen vroech opstoet.

Sanderijn.

O edel ridder van prise goet,

Nu en doet mi ghene dorperheit:
 Dies biddic u doer uwe edelheit,
 405 Dat ghi mi ghene dorperheit en bewijst,
 Want het worde u sere mespriest,
 Waer ghi quaemt tot eneghen hove.
 Ghi dunct mi een ridder van groten love,
 Daer omme biddic u, hoghe baroen,
 410 Dat ghi mi niet en wilt mesdoen
 Ende laet mi over dat ic si.

Die ridder.

O scone wijf, nu segt mi,
 Wanen comdi in dit foreest?
 Dat wondert mi in minen geest,
 415 Dat ic u vinde al dus alleine
 In dit foreest op dese fonteine.
 Wat sijn die saken die u let?
 Heeft u hier iement dach gheset,
 Daer ghi, scone wijf, na wacht?
 420 Hi mochte sijn van sulker macht,
 Ic soude u te noder spreken an.

Sanderijn.

Och edel ridder, om ghenen man
 En sta ic hier, hoghe baroen:
 Het sijn ander saken, diet mi doen.
 425 Ic ben verdoelt; uut mijnder stat,
 Daer ic in eren ende in vrouden sat,
 Benic verdoelt, ic en weet waer,
 Ende sta hier in groten vaer,
 Ende ic en weet niet waer ic henen sal:
 430 Dies clagic gode mijn mesval,
 Dat ic dese werelt moet besueren.

Die ridder.

Noch dancic gode der avonturen,
 Dat ic heden merghen vroech opstoet,
 Ende dat ic soe edelen scone ghemoet
 435 Vonden hebbe te mire jacht.
 God heeft ons te gader bracht:
 Dat wetic seker wel te voren.
 Ghi sijt te minen behoef gheboren,
 Want ghi ghenoecht mi alte wale.

- 440 U scone lijf, u hovesche tale,
 Dat ghenoecht mi algader wel:
 Wi selen te gader maken spel!
 Nu comt met mi in mijn casteel,
 Ghi en saeght noit soe scone juweel,
 445 Dat sal wesen u ende mijn.

Sanderijn.

Her ridder, nu laet uwe tale sijn.
 Dies biddic u om den riken god,
 Dat ghi met mi niet en maect u spot,
 Al benic dus verdoelt al hier.

Die ridder.

- 450 O scone wijf, inder minnen vier
 Leght mijn herte te mael en blaect:
 Ghi sijt hovesch ende wel gheraect,
 Ghi selt bi ridderscape sijn mijn wijf,
 Ghi hebt soe edelen scoene lijf,
 455 Opdat u wille es ende bequame.
 Ic bidde u, segt mi uwen name,
 Ghi selt seker sijn mijn vrouwe!

Sanderijn.

- O edel ridder, eest dan trouwe,
 Minen name doe ic u weten:
 460 Sanderijn benic gheheten,
 Ende mijn vader hiet Robberecht,
 Ende was een wael geboren scilt knecht,
 Ende diende metten coninc van Averde.

Die ridder.

- O scone maghet, dat hoeric gerne,
 465 Dat ghi van wapene geboren sijt.
 Noch danc ic gode der salegher tijt,
 Dat ic heden merghen niet vaste en sliep:
 Het was een ingel, die mi riep,
 Dat ic te woude soude varen jaghen!
 470 Mijn oghen nie liever wijf en saghen,
 Ghi selt seker werden mijn!

Sanderijn.

Her ridder, saelt alsoe moeten sijn,
 Soe willic mi gerne tuwaert keren,
 Ende dancken gode ende u der eren,
 475 Dat ghi u selven soe neder daelt.
 Ghi hebt mi soe vriendelijc anegetaelt
 Met hoveschen woorden ende met sconen,
 Ic bidde gode, dat hijt u moet lonen,
 Dat ghi soe hovesch van herten sijt,
 480 Dat ghi mi nu te deser tijt
 Soe vriendelijc hebt ghesproken an.

Die ridder.

O scone maghet, nu gawi dan,
 Ic sette u mijn trouwe te pande.

Sanderijn.

Nu gawi dan in dese warande,
 485 Her ridder, spreken alluttelkijn,
 Ende verstaet die redene mijn,
 Dies biddic u, hoghe geboren baroen.
 Anesiet desen boem scone ende groen,
 Hoe wel dat hi ghebloyet staet;
 490 Sinen edelen roke hi doergaet
 Al omme desen bogaert al;
 Hi staet in soe soeten dal,
 Dat hi van rechte bloyen moet;
 Hi es soe edel ende soe soet,
 495 Dat hi versiert al desen bogaert.
 Quame nu een valcke van hogher aert
 Ghevloghen op desen boem, ende daelde,
 Ende ene bloeme daer af haelde,
 Ende daer na nemmermeer neghene
 500 Noch noit en haelde meer dan ene,
 Soudi den boem daer omme haten
 Ende te copene daer omme laten?
 Dat biddic u, dat ghi mi segt,
 Ende die rechte waerheit spreect,
 505 Edel ridder, in hovescher tale.

Die ridder.

Scone wijf, ic versta u wale.
 Ene bloeme dat en es niet,
 En esser nemmeer toe ghesciet;
 Daer omme en salic den boem niet haten
 510 Noch te copene daer omme laten,
 Want hi es soe scone ghedaen.
 Ic sie daer op soe meneghe bloeme staen
 Met groten hopen sonder ghetal,
 Daer edel vrucht af comen sal,
 515 Op dat god ghedoghen wille.
 Nu ewelijc hier af een ghestille,
 Ende comt met mi, wel scone wijf.

Lanseloet.

Ay mi, nu es al mijn vroude een blijf,
 Die ic op eerde ie ghewan,
 520 Dat icse newer vinden en can
 Die over scone Sanderijn.
 Ondanc hebbe die moeder mijn,
 Dat ic die woorde nie ghesprac.
 Mi dochte, dat mi mijn herte brac,
 525 Doen ic sprac die felle woort;
 Daer omme es si op mi ghestoert,
 Ende es mi heimelijc ontgaen.
 Dat heeft mijn moeder al ghedaen,
 Die mi die woorde spreken dede.
 530 Nemmermeer en hebbic vrede,
 Voer dat ic anescouwe dat edel wijf.
 Ay, ic minne haer reine lijf
 Soe sere, mi dunct dat ic verdwine.
 Hets een leven bi haer te sine,
 535 Want si es te male noyael;
 Si es een vrouwe princepael
 Ende keyserinne van mine vijf sinnen;
 En mochte gheen man een wijf meer minnen
 Dan icse minne noch dier ghelike.
 540 Ic salse doen soeken al omme int kerstenrike,
 Of ic sal weten waer dat si si.
 Waer sidi, Reinout? Comt te mi,
 Mijn alder liefste camerlinc.

Reinout.

O edel here, wat sijn die dinc,

545 Daer ghi al dus omme staet en claght?

Lanseloet.

Och mi en was nie soe leide verdacht,
Alst nu es te deser uren,
Dat ic die scone creature
Sanderijn dus hebbe verloren.

550 Mi dunct, dat mi mijn herte sal scoren
Van groten rouwe die ic drive;
Dat ic in mine sinne blive,
Dat es wonder alte groet.
Ic ware mi vele liever doot

555 Dan icse nemmermeer en soude sien.
Reinout, ghi moetter omme gaen spien,
Of ghise iewerrinc vinden moghet,
Want nemmermeer en werdic verhoghet,
Voer dat icse metten oghen anescouwe.

560 Reinout, nu sijt mi ghetrouwe,
Ende vaerse soeken oest ende sut;
Ende segt hare, ic salse maken brut
Ondanc alle minen maghen.

Reinout.

Here, ic wilder gerne om waghen
565 Mijn lijf ende ghenen aerbeit sparen;
Maer het ware beter, liettijt varen,
Hets messelijc, hoe si haer sal bekeren.

Lanseloet.

Ay, haer herte es al vol eren,
Ende van haren live soe reine,
570 Ic weet wel, si en dade haer niet te cleine
Om al dat goet van eertrike;
Dat wetic wel waerlike:
Si es soe edel van ghedacht.

Reinout, haest u al u macht,
575 Ende vaerse soeken oest ende noert,
Ende sut, west, alsoe voert
Totter tijt, dat ghise vint,
Wantse mijn herte met trouwen mint;
Mijn oghen nie liever wijf en saghen.

Des ridders warande huedere.

- 580 Met rechte machic mi beclaghen,
 Dat ic alsoe menich jaer
 Hebbe ghewandelt hier ende daer,
 Ende mijns heren bosch huedere gheweest,
 Ende ghehoet sijn foreest
- 585 Ende dese fonteine in dese boschalie,
 Ende dicke ghegaen op dese rivalie,
 Ende meneghen dach ende menech ure,
 Maer noit en viel mi die avonture,
 Dat ic hier noit wijf ghesach,
- 590 Dies ic mi met rechte beclaghen mach,
 Noch noit en quam in mijn ghemoet.
 Maer ghisteren, doen mijn here opstoet
 Ende soude te woude varen jaghen,
 Ic wane mijn oghen noit en saghen
- 595 Scoender wijf dan hi hier vant;
 Hi namse vriendelijc metter hant
 Ende brachse te hove met bliden sinne,
 Al waer si ene keyserinne,
 Soe en mochse niet noyaelder sijn;
- 600 Gheheten es si Sanderijn,
 Ende heefter af ghemaect sijn vrouwe.
 Met rechte machic dies hebben rouwe,
 Dat mi dat noit en mochte ghescien.
 Bi gode, ic sal daer omme gaen spien
- 605 Vroech ende spade in alder stont.
 Mochtic alsoe sconen roeden mont
 Ghevanghen, ic souts te blider sijn
 Ende met alder herten mijn
 Gode daer af dancken alle mijn dage.
- 610 Nu willic mi berghen achter dese hage
 Ende verbeiden der avonture.

Reinout.

- O Maria, moeder ende maghet pure,
 Ic bidde u om een goet beleyt
 Ende om een goet claer bescheyt
- 615 Te vernemene van Sanderijn.
 Want Lanseloet, die here mijn,
 Es van herten sere ontstelt
 Ende van hare minnen sere ghequelt,

- Soe dat hi niet ghedueren en mach.
 620 Want al sijn herte ende sijn gheclach
 Es, dat hise dus heeft verloren.
 Nu heeft hi bi ridderscape gesworen,
 Canicse vinden, hi maecse vrouwe;
 Want hi heeft soe groten rouwe,
 625 Dat hise dus verloren heeft,
 Dat hi in groter pinen leeft
 Ende al uut rechter minnen.
 Ay god here, mochticse ghewinnen,
 Soe waric blide in minen moet.
 630 Deus god, wie sal mi maken vroet,
 Wat die man ment, die ghinder staet?
 Hi dunct mi hebben soe fellen ghelaet
 Ende ene colve groet ende swaer:
 Hets seker een moerdenaer,
 635 Ofte mi bedriecht mijn waen.
 Nochtan sallic hem riden aen,
 Want en dunct mi maer een;
 Ic en sach noit man alleen,
 Dat icker mi af ontsach.
 640 Vrient, god gheve u goeden dach,
 Ende een vriendelijc morghenstont
 Wil u god gheven, ende ghesont
 Moetti bliven in alder tijt!

Warande huedere.

- Vrient, god lone u wie ghi sijt,
 645 Dat ghi mi vriendelijc spreect an.

Reinout.

Nu berecht mi als goet man:
 Hebdi hier in langhen tiden
 Ene joncfrou sien liden,
 Die scone was en wel ghedaen?

Warande huedere.

- 650 Vrient, ghi selt mi verstaen,
 Ic hebbe hier ghewandelt menegen dach,
 Dat ic hier noit wijf en sach
 Jonc noch out, dats emmer waer.

Maer dies es bi na een jaer,
 655 Dat mijn here, die ridder goet,
 Op enen morghenstont opstoet
 Ende voer jaghen op dese fonteine;
 Daer vant hi van herten reine
 Ene joncfrou verborghen staen;
 660 Hi brachse met bliden moede ghevaen
 Ende riep, hi hadde wel ghejaecht,
 Want hi brachte ghevaen een maecht,
 Die scone was ende wel gheboren.

Reinout.

Vrient, daer moetic meer af horen;
 665 Ic bits u, hoe was si gheheten?

Warande huedere.

Vrient, die waerheit seldi weten:
 Si es gheheten Sanderijn;
 Si en mochte niet noyaelder sijn
 Noch bat ghemaect van haren live.
 670 Si en ghelijct ghenen wive,
 Die hier inden lande gheseten si,
 Want si es scone ende goet daer bi.
 Hi heefter af ghemaect sijn vrouwe,
 Want si es hem soe ghetrouwe
 675 Ende ghehoersam ende onderdaen,
 Ende alle die minen here bestaen,
 Minnense om hare groter doeght;
 Si sijnder al gader bi verhoeght,
 Die den hove toebehoert.

Reinout.

680 Nu moet mi god beraden voert,
 Dats die joncfrou, die ic mene.
 Ic hebbe ghesocht die vrouwe rene
 Meneghe mile ende menich lant,
 Maer noit en quamic daer ic vant
 685 Soe sconen bescheet als ghi mi doet.
 Och lieve vrient, nu maect mi vroet:
 Hoe salicse moghen spreken?

Warande huedere.

Vrient, dat moet u ghebreken,
 Te sprekene jeghen die vrouwe mijn,
 690 Het moeste bi mijnder hulpen sijn,
 Want ic bens met haer gheloeft.
 Ic ben van alden knechten thoeft,
 Die mijn here onthouden heeft.
 Eest dat sake, dat ghi mi gheeft
 695 Enen drincpenninc in mijn hant,
 Ic salse u doen spreken, coen wigant,
 Alsoe vele als u herte begheert.

Reinout.

Enen penninc es saen verteert
 Ende oec qualijc overbracht.
 700 Loept ende haest u al u macht,
 Ende doet mi spreken Sanderijn;
 Daer sijn twe penninghen roet guldijn,
 Ende segt hare met woorden sterke,
 Dat hier ene bode es uut Deenmerke,
 705 Diese met haesten spreken moet.

Warande huedere.

Nu willic lopen metter spoet,
 Ende sal bringhen die vrouwe met mi.
 O edel vrouwe van herten vri,
 Ic bidde u vriendelike, comt tot hier;
 710 Hier buten hout een degen fier,
 Die u met haesten spreken moet.

Reinout.

O edel vrouwe, ghetrouwe ende goet,
 God die alle dinc vermach,
 Die moet u gheven goeden dach,
 715 Scone maghet Sanderijn.

Sanderijn.

Reinout, willecome moetti sijn;
 Nu segt mi, wats u begheert.

Reinout.

Dat salic u segghen, vrouwe weert,

- Dat ghi varen moet met mi,
 720 Want Lanseloet, die ridder vri,
 Heeft u doen soeken over al.
 Want tacters dat hi mi beval,
 Dat was, of ic u vinden mochte,
 Edel vrouwe, dat ic u brochte;
 725 Hi sal u seker maken brut.

Sanderijn.

Reinout, vrient, dat spel es uut.
 Segt hem dat hi een ander beghinne.
 Ic en gave niet om Lanseloets minne
 Een gers, dat utter eerden gaet.

Reinout.

- O scone wijf, ghi selt sinen staet
 Anesien ende sijn swaer mesval.
 Het en was noit sint, hine qual,
 Edel wijf, dat he u verloes,
 Soe heeft hi ghequolen altoes,
 735 Ende gheleeft in pinen groet.
 Het sal hem seker gheven die doot,
 Eest dat hi u niet en ghewint,
 Want ic weet wel, dat hi u mint
 Boven alle die nu sijn gheboren.
 740 Hi heeft bi ridderscape ghesworen,
 Als hi van u vernemt ende weet,
 Al waert alle sine maghen leet,
 Dat ghi werden selt sijn wijf.

Sanderijn.

- Reinout, dit moet sijn een blijf,
 745 Want ic ben eerlijc ende wale ghehout,
 Ende hebbe enen edelen man ghetrouw,
 Dien ic minne boven alle die leven.
 Hem en willic niet begheven.
 Al ware Lanseloet alsoe rike,
 750 Dat hi ware Hectors van Troyen gelike,
 Ende dat hi hadde van gode te lone,
 Dat hi droeghe die selve crone,
 Die die coninc Alexander droech,
 Soe en ware hi nochtan niet mijn ghevoech,

755 Ic en hebbe liever minen man,
Die mi alder doeghden an:
Dien salic ewelijc sijn ghetrouwe.

Reinout.

O Sanderijn, wel scone vrouwe,
En mach hi u dan ghewinnen niet,
760 Soe moet hi ewelijc int verdriet
Bliven ende in pinen staen.
Dat ghi desen huwelijc hebt ghedaen,
Dat mach u rouwen emmermere,
Want Lanseloet, die edel here,
765 Hadde u sekerlijc ghetrouw.

Sanderijn.

Dats een dinc, dat mi niet en rout
Noch nemmermeer rouwen en mach,
Want ic nie man op eerde en sach,
Dien ic meer doeghden an,
770 Dan ic doe minen lieven man,
Hets recht, want hi eest wel weert,
Hi es een ridder wide vermeert,
Ende een vaelyant ridder van hogen moede,
Wael gheboren ende rijc van goede,
775 Ende gheradich ende vroet,
Oec es hi te wapene goet
Ende van groten doene bekint,
Want hem mijn herte met trouwen mint
Boven alle creaturen.
780 Nu en willic hier niet langer duren;
Reinout, vaert met haesten sere,
Ende segt Lanseloet uwen here,
Dat hi nemmermeer en peinse om mi.

Reinout.

O edel vrouwe, van herten vri,
785 Na dien dat al dus wesen moet,
Soe biddic u, edel vrouwe goet,
Om een licteken, dat ic mach
Metter waerheit seggen, dat ic u sach
Ende ghesproken hebbe ende ghesien.

Sanderijn.

- 790 Reinout, dat sal u ghescien.
 Ic sal u gheven prinsepael
 Een licteken proper ende noyael.
 Ghi selt segghen den ridder vri,
 Dat wi stonden, ic ende hi,
- 795 In enen sconen groenen bogaert,
 Ende dat daer quam van hogher aert
 Een edel valcke van hogher weerde,
 Ende beete neder op ene gheerde
 Die scone met haren bloemen stoet.
- 800 Dit seldi segghen den ridder goet,
 Ende dat die valke, die daer quam,
 Ene bloeme van dier gheerden nam,
 Ende alle die andere liet hi staen.
 Sine vlerken ghinc hi van hem slaen
- 805 Ende vloech wech met haesten groet.
 Dit seldi seggen den edelen genoet,
 Ende cort soe quam die valke daer weder
 Ende sochte die geerde op ende neder,
 Maer hi en mochse vinden niet.
- 810 Dies doeghde die valke wel swaer verdriet,
 Dat hi die gheerde dus niet en vant.
 Dit seldi segghen den coenen wigant.
 Hi sal wel gheloven van dien,
 Dat ghi mi ghesproken hebt ende gesien,
- 815 Als ghi hem dese tale ontbint.
 Nu hebbic mine worde gheint,
 Reinout, god moet u bewaren.

Reinout.

- Ay god here, nu moetic varen
 Ende die scone vrouwe achterlaten!
- 820 Nu benic beraest uter maten,
 Hoe ic mine boetscap seggen sal.
 Seggic hem die waerheit al,
 Dat si noch leeft ende es ghehout,
 Ic weet wel, dat ons allen rout:
- 825 Hi sal willen hebben dat scone wijf.
 Ic weet wel, het cost hem dlijf,
 Ende al den ghenen, die hem bestaen
 Ende ten tienden lede anegaen,
 Sal hi daer omme avonturen.
- 830 Daer sal die meneghe om besueren

Die bitter doot, dat wetic wel te voren;
 Nochtan bleve die aerbeyt al verloren,
 Want hi en mochse ghewinnen niet;
 Hi soude hem selven int verdriet
 835 Bringhen ende oec groten heren.
 Ic sal mine tale wel keren
 Ende sal segghen dat si es doot.
 Waer sidi, hoghe gheboren ghenoot,
 Van Deenmerken her ridder stout?

Lanseloet.

840 Sijt willecome, lieve vrient Reinout,
 Groet willecome soe moetti sijn.
 Hebdi van Sanderijn
 Iet vernomen, dat segt mi.

Reinout.

Och edel here van herten vri,
 845 Ic hebse ghesocht menich lant
 Soe langhe dat ic die scone vant
 In ene stat, die heet Rawast.
 Daer was die scone vrouwe ghepast,
 Ende es in Afrijka gheleghen,
 850 Lanseloet, vri edel degghen.
 Daer vandic dat scone wijf,
 Dat haer coste haer edel lijf,
 Doen si van u hoerde spreken.
 Haer edel herte dat moeste haer breken,
 855 Doen si van u hoerde ghewagen.

Lanseloet.

Reinout, dit sijn al saghén;
 Ic hore wel, dat ghi mi liecht,
 Ic wille, dat ghi mi niet en bedriecht,
 Ghi en segt mi die waerheit claer.
 860 Bracht mi goet licteken van haer,
 Te bat soudix gheloven dan.

Reinout.

Lanseloet, hoghe gheboren man,
 Ic sal u segghen principael

- Een licteken proper ende noyael,
 865 Dat mi gaf die vrouwe reen.
 Si seide mi, dat ghi onder u tween
 Stont in enen sconen groenen bogaert,
 Ende dat daer quam van hogher aert
 Een edel valke van groter weerde
 870 Ende beete neder op eene gheerde,
 Die scone met haren bloemen stoet.
 Dit hiet si mi segghen, her ridder goet,
 Ende dat die valke, die daer quam,
 Ene bloeme van dier gheerden nam,
 875 Ende alle die andere liet hi staen.
 Sine vlerke ginc hi doe van hem slaen
 Ende vloech weech met haesten groet.
 Dat seise mi, hoghe gheboren genoet.
 Ende daer na quam die valke weder
 880 Ende sochte die gheerde op ende neder,
 Maer hi en mochse vinden niet.
 Dies doghede die valke wel swaer verdriet,
 Dat hi die gheerde niet en vant.
 Dit licteken, coene wigant,
 885 Gaf mi die vrouwe vri,
 Ende doen keerdese haer anschijn van mi
 Ende sprac daer na nemmermeere.

Lanseloet.

- Ay hemelsche coninc, gheweldich here,
 Dats een licteken proper ende goet,
 890 Daer bi dat icx gheloven moet.
 Nu segt mi, Reinout, es si dan doot?

Reinout.

Jasi, hoghe gheboren ghenoot,
 Ende begraven in die eerde.

Lanseloet beclacht hier Sanderijn ende blijft hier doot.

- 895 O Sanderijn, ghi waert die gheerde,
 Die scone met haren bloemen stoet,
 Ende ic die valke, dies benic vroet,
 Die ene bloeme daer af nam.
 Want mi nie sint vroude en bequam,

- Dat ic die edele gheerde verloes,
 900 Soe hebbic ghequolen altoes,
 Uutvercoren vrouwe mijn.
 Alle vroude es mi nu een pijn,
 Die ic op der eerden mach bescouwen,
 Spieghel boven alle vrouwen,
 905 Die ic op eerde nie ghesach!
 Met rechten roepic "o wi! o wach"
 Over die moeder, die mi droech,
 Want haer herte in vrouden loech,
 Doen si mi gaf den valschen raet.
 910 O wi der bitterliker daet
 Ende der jammerliker moert,
 Dat si mi spreken dede die woort,
 Daer ic bi verloes dat scone wijf,
 Dat haer ende mi sal costen dlijf,
 915 Want mijn herte es al doerbeten.
 Ic woude wel, dat mi ware gespleten
 Ende ic des levens hadde ene ende,
 Want soe waerweert ic mi bewende,
 Ic blive ewelijc vroude loes.
 920 Die ic met goeder herten coes,
 Hebbic bi valschen rade verloren;
 Dies heeft mijn herte soe groten toren,
 Dat mi scoren sal van rouwen.
 Ic hoepse in hemelrike te scouwen,
 925 Daer omme willic nu sterven blidelike.
 Ay oetmoedich god van hemelrike,
 Nu wilt haer ziele ende die mine ontfaen,
 Want dleven es met mi ghedaen.

Reinout.

- Ghi heren, vrouwen, wijf ende man,
 930 Nu nemt hier exempel an.
 Soe wie dat in trouwen mint,
 Als hi sijn lief te wille ghewint,
 Spreke hoveschelike daer van.
 Want van Deenmerken die edel man
 935 Bi qualike spreken, bi valschen rade
 Es hi bleven in die scade,
 Dat hem coste sijn edel lijf.
 Nochtan dat hi dat scone wijf
 Minde boven alle die leven.
 940 Bi valschen rade, die hem wert gegeven,

Dat hi sprac messelike woort,
Wert gherechte minne ghestoert,
Alsoe dat si hem ontginc.
Daer omme radic boven alle dinc
945 Hoveschelijke te sprekene elken man,
Waer hi mach ende waer hi can.
Ende sonderlinghe van allen vrouwen
Sprect hoveschelijke ende mint met trouwen,
Soe moeghdi troest van vrouwen vercrighen.
950 Nu biddic u allen, dat ghi wilt swigen:
Ons voerspel dat es ghedaen,
Men sal u ene sotheit spelen gaen.
Nota ixc. liij. vss.